Iktatószám: klik037775001/xxxx-y/2026

BUDAPEST II. KERÜLETI MÓRICZ ZSIGMOND GIMNÁZIUM
1025 Budapest, Törökvész út 48-54.

OM: 037775

Helyi tanterv

Célnyelvi szövegértés és kommunikáció

1. ÁLTALÁNOS ADATOK ÉS A TANTÁRGY KERETEI

A tantárgy neve: Célnyelvi szövegértés és kommunikáció

Évfolyamok és képzéstípus: 1+4 évfolyamos gimnázium – 9/Ny. évfolyam

Tantárgy típusa: Képességfejlesztő tantárgy (a NAT 2020 nyelvi előkészítő évfolyam képességfejlesztési sávjának része)

Besorolás: A választott második idegen nyelvhez (német / olasz / spanyol) kapcsolódó célnyelvi modul

Alapul szolgáló kerettanterv: NAT 2020 Gimnáziumi kerettanterv – Nyelvi előkészítő évfolyam képességfejlesztő modulja

Heti és éves óraszámok képzéstípusonként

képzés	**9/Ny**	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
	évfolyam				
1+5 évfolyamos – E osztály	1				
	36 óra				

2. A TANTÁRGY CÉLJA, FELADATAI ÉS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI

A tantárgy elsődleges célja a tanulók célnyelvi (második idegen nyelvi) és általános szövegértési kompetenciájának célzott, rendszerszintű fejlesztése. A modul közvetlenül támogatja az intézményi szövegértés-fejlesztési munkatervben megfogalmazott célkitűzéseket azáltal, hogy a szövegfeldolgozási és információkeresési technikákat célnyelvi kontextusban gyakoroltatja.

2.1. Kiemelt szakmai és nevelési feladatok:

- Az olvasási és hallás utáni szövegértési stratégiák (globális, orientálódó, részletes és kereső olvasás) tudatosítása és készségszintű alkalmazása.
- A szövegekből történő önálló információkiszűrés, lényegkiemelés és adatfeldolgozás képességének fejlesztése.
- A kritikai gondolkodás és a szövegalapú következtetési képesség erősítése.
- A célnyelvi szorongás oldása és a nyelvtanulási autonómia fejlesztése változatos, életkori sajátosságokhoz igazodó szövegtípusok feldolgozásával.

- Az anyanyelvi és a célnyelvi szövegértési kompetenciák közötti transzferhatás maximális kihasználása.

2.2. Kiemelt fejlesztési területek és kulcskompetenciák:

1. **Anyanyelvi és célnyelvi kommunikáció:** Különböző műfajú és szerkezetű célnyelvi szövegek megértése, a szövegben található információk újraalapozása, összefoglalása cél- és anyanyelven.
2. **Digitális kompetencia:** Digitális szövegforrások (online cikkek, interaktív felületek, képes és grafikus információk) keresése, szűrése, kritikus feldolgozása és szótárazása.
3. **A tanulás tanulása (Tanulásmódszertan):** Egyéni olvasási és szótárazási stratégiák kialakítása, jegyzetelési technikák, gondolattérképek (mindmap) alkalmazása.
4. **Személyes és társas kompetencia:** Együttműködés páros és csoportos szövegfeldolgozó feladatokban, a saját vélemény megfogalmazása és ütköztetése.

3. A TANTÁRGY TÉMAKÖREI ÉS ÓRASZÁMAI

3.1. Tantárgy – 1+4 évfolyamos gimnázium – 9/Ny. évfolyam

képzés	9/Ny	9.	10.	11.	12
1+4 évfolyamos – E osztály	1	×	×	×	×

Modul	Tematikai egység	Főbb tartalmak és tevékenységek	Óraszám
I. Modul	Szövegértési stratégiák a célnyelven	• Az olvasási célok meghatározása (főüzenet vs. részletek). • Ismeretlen szavak jelentésének kikövetkeztetése a kontextusból. • Hagyományos és digitális szótárak hatékony használata. • Kulcsszavak, tételmondatok azonosítása.	8 óra
II. Modul	Tájékozódó és információkereső olvasás	• Autentikus, mindennapi szövegek feldolgozása (hirdetések, menük, menetrendek, felhívások). • Adatkeresés, táblázatok és grafikonok szöveges információinak összekapcsolása. • E-mailek, rövid üzenetek, közösségi médiatartalmak értelmezése.	10 óra
III. Modul	Ismertető és leíró szövegek feldolgozása	• Célnyelvi országok kultúrájához, szokásaihoz kapcsolódó rövid ismeretterjesztő szövegek olvasása. • Szövegszerkezet elemzése (bevezetés, tárgyalás, befejezés). • Vázlat- és gondolattérkép-készítés a bekezdések alapján.	10 óra
IV. Modul	Kritikai olvasás és véleményalkotás	• Rövid véleménycikkek, fórumbejegyzések és élménybeszámolók értelmezése. • A tények és vélemények elkülönítése a szövegben. • Célnyelvi reagálás: rövid reflexiók és saját álláspont megfogalmazása írásban és szóban.	8 óra
Összesen:		4 fő tematikai modul keretében lefedve	**36 óra**

4. A TANULÓI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSI ÉS SZÁMONKÉRÉSI RENDJE

A tanulók értékelése a Pedagógiai Program **4.2. Általános értékelési és minősítési szabályzatával** összhangban, az alábbi tantárgy-specifikus formák és szempontok alapján történik.

A tantárgy jellegéből adódóan a **fejlesztő (formatív) értékelés** áll a középpontban, amelyet modulzáronként szummatív minősítés egészít ki.

4.1. A számonkérés és értékelés formái

- **Rendszeres formatív visszajelzés:** Szóbeli és írásbeli értékelés az órai egyéni, páros és kooperatív feladatmegoldási stratégiákról.
- **Önértékelés és társértékelés:** Rendszeres alkalmazása a szövegfeldolgozási folyamat végén (gondolattérképek, jegyzetelési vázlatok ellenőrzése).
- **Modulzáró szummatív számonkérés:** Célnyelvi szövegértési feladatsorok (rövid válaszos és feleletválasztós kérdések, igaz/hamis állítások, hiányos szöveg kiegészítése, kulcsszavak azonosítása).
- **Projektmunkák és produktumok:** Célnyelvi szöveges összefoglalók, vizuális gondolattérképek (mindmap) és szótárfüzet/digitális szójegyzék értékelése.

4.2. Ponthatárok és osztályozás (Második idegen nyelvi skála)

Mivel a tantárgy a választott második idegen nyelvhez kapcsolódó képességfejlesztő modul, az írásbeli és modulzáró feladatsorok értékelése a Pedagógiai Programban rögzített **Második idegen nyelvi értékelési skála** alapján történik:

Érdemjegy	Százalékos teljesítmény	Minősítés
Elégtelen (1)	0 – 49%	Nem felelt meg
Elégséges (2)	50 – 64%	Megfelelt
Közepes (3)	65 – 79%	Közepes teljesítmény
Jó (4)	80 – 89%	Jó teljesítmény
Jeles (5)	90 – 100%	Kiemelkedő teljesítmény

4.3. Plágium és digitális eszközök (MI) használata

A házi feladatok és önálló projektmunkák készítése során a Pedagógiai Program **4.2.6. fejezetének (A generatív mesterséges intelligencia használatának szabályai)** előírásai az irányadók. Digitális fordítók és MI-eszközök használata kizárólag szótárazási és nyelvtanulási segédeszközként engedélyezett, forrásmegjelöléssel. Az MI által generált fordítások saját szellemi termékként való benyújtása plágiumnak minősül, és elégtelen (1) osztályzatot von maga után.

5. OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI ÉS TÉMAKÖREI

Az osztályozóvizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló elsajátította-e a 9/Ny évfolyam célnyelvi szövegértési és kommunikációs moduljának követelményeit. Az osztályozóvizsga két részből áll: egy írásbeli célnyelvi szövegértési feladatsorból és egy szóbeli/projekt alapú feleletből.

5.1. Az osztályozóvizsga szerkezete

1. **Írásbeli vizsgarész (60 perc):** Autentikus és adaptált célnyelvi szövegek feldolgozása (információkeresés, feleletválasztás, hiányos szöveg kiegészítése, tételmondatok azonosítása).
2. **Szóbeli és projekt vizsgarész:** Egy előre elkészített célnyelvi gondolattérkép (mindmap) vagy szöveges összefoglaló bemutatása, valamint rövid célnyelvi véleményalkotás a megadott témakörben.

5.2. Elméleti és gyakorlati tételsor / Témakörök (Szóbeli és írásbeli vizsga)

1. Szövegértési stratégiák és szótárhasználat: Célnyelvi szótárak használata, ismeretlen szavak kikövetkeztetése a kontextusból.
2. Tájékozódás autentikus mindennapi szövegekben: Hirdetések, menük, menetrendek, felhívások és e-mailek információinak kiszűrése.
3. Ismertető és leíró szövegek feldolgozása: Célnyelvi országok kultúrájával kapcsolatos ismeretterjesztő szövegek strukturálása, vázlatkészítés.
4. Véleménycikkek és élménybeszámolók: Tények és vélemények elkülönítése, rövid írásbeli/szóbeli reflexió megfogalmazása.

5.3. Benyújtandó projektfeladatok (Osztályozóvizsgához választható)

- Vizuális gondolattérkép (mindmap) készítése egy szabadon választott célnyelvi ismeretterjesztő cikk alapján.
- Saját szótárfüzet / digitális szójegyzék és kontextusbeli példamondat-gyűjtemény bemutatása.
- Rövid (1 A/4 oldal) célnyelvi élménybeszámoló vagy véleménykifejtő fogalmazás benyújtása.